

Nolltolerans – att förebygga och hantera hot och våld

Nolltolerans – att förebygga och hantera hot & våld - inom välfärdssektorn 13.00-15.30

13.00 – 13.20 Arbetsmiljöregler, statistik beträffande hot & våld - Gunnar Sundqvist, Utredare SKL

13.20 – 13.40 Incidentrapportering för att förebygga hot & våld - Filippa Restadh Affärsutvecklare AFA försäkring och Cristel Ehrenkrona Personalstrateg Sollentuna kommun

13.40 – 14.35 Otillåten påverkan och hot & våld - Johanna Skinnari Biträdande enhetschef BRÅ

14.35 – 14.50 Bensträckare

14.50 – 15.10 Nya former av hot och våld i sjukvården - Marie Jensen Säkerhetshandläggare på Skånes universitetssjukvård

15.10 – 15.30 Våldsprevention enligt Bergenmodellen - Mathias Andersson Mentalskötare på psykiatri Sydväst - Mikael Schmidt Sjuksköterska, enhetschef på Löwenströmska - Rättspsykiatri vård – Koordinatorer för Bergenmodellen

Arbetsgivarens regelträd

Systematiskt arbetsmiljöarbete

AFS 2001:1

- Undersök
- Bedöm risker
- Skriv en riskbedömning
- Åtgärda risker
- Skriv en handlingsplan
- Kontrollera åtgärderna

AFS 1993:2 om Våld och hot i arbetsmiljön

- Inventera risker
- Ordna arbetet så att risker förebyggs
- Upprätta säkerhetsrutiner och instruktioner
- Arbetstagarna ska ha tillräcklig utbildning och information
- Stöd och handledning där det finns risk för återkommande hot och våld
- Får inte utföras som ensamarbete om arbetet innebär en påtaglig risk för våld eller hot om våld
- Arbetstagarna ska ha möjlighet att kalla på snabb hjälp vid en vålds eller hotsituation:
 - ✓ Larmutrustning där så krävs
 - ✓ Rutiner vem som tar emot larmet
 - ✓ Övning av säkerhetsrutiner
 - ✓ Rutiner att kontrollera larmet

Arbetsmiljoregler för förebyggande av hot & våld

- Arbetsmiljölagen (AML)
- Föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbetet (SAM) AFS 2001:1
- Våld och hot om våld AFS 1993:2
- Första hjälpen och krisstöd AFS 1999:7
- Ensamarbete AFS 1982:3
- Arbetsplatsens utformning AFS 2009:2
- Organisatorisk och social arbetsmiljö AFS 2015:4

Förebygg och hantera hot & våld

Före

- Policy och handlingsplaner
- Riskbedömningar
- Skalskydd
- Utbildning
- Bemötandeträning
- Larm

Under

- Följa rutiner
 - Var få hjälp?
 - Hur larma?
 - Vem som gör vad?

Efter

- Incident/tillbuds
- rapportering
- Anmälan
- Utredning
- Krisstöd

Arbetsmiljöansvar och straffansvar

Förebygga

ARBETSMILJÖANSVAR

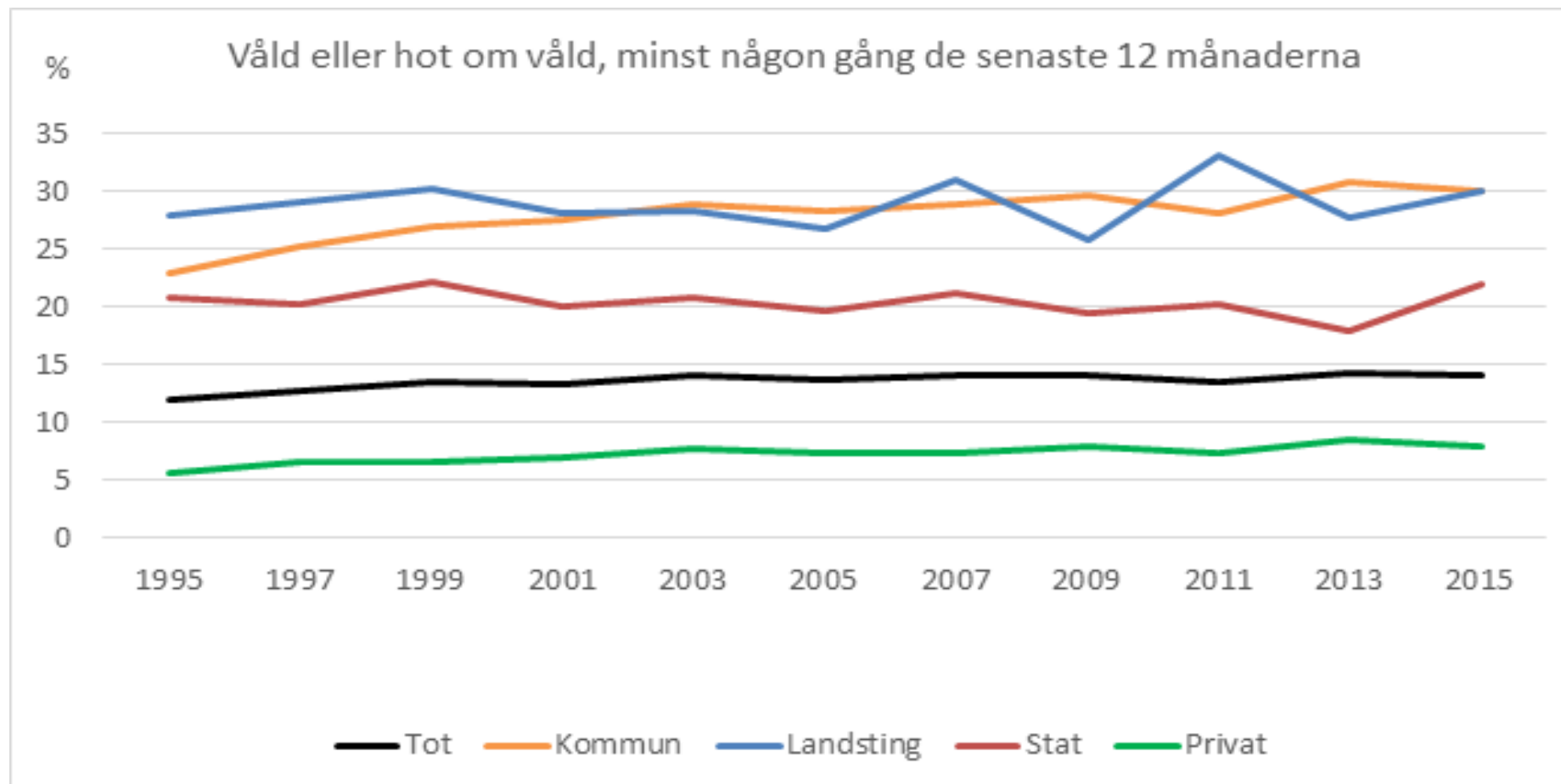
- AML
- Förebyggande syfte
- Ligger på juridisk person (undantagsvis fysisk person)
- Kan ej flyttas
- AG fördelar uppgifter
- Fördelas i förväg
- Lätt att tydliggöra

Efter olycka

STRAFFANSVAR

- AML och BrB
- Sanktionerande syfte
- Riktat mot fysisk person/företagsbot
- Kan hamna på olika personer
- Domstol beslutar
- Straff bestäms efter olycka
- Ofta komplicerat att fastställa

Andel arbetstagare som senaste 12 månaderna blivit utsatta för våld eller hot om våld - 1995 - 2015, procent

Personliga reflektioner

- Förändring i värderingar – minskad respekt för auktoriteter
- Ingen ökning av hot och våld, men många utsatta 30 % – ökning av allvarliga händelser?
- Kostnad för ordningsvakter och väktare har ökat med 40 % på två år - 1,6 miljarder
- Ett arbetsmiljö- och demokratiproblem
- Individ och kulturfråga
- *Lite ska man tåla? Vågar jag anmäla!?*
- Problem med bristande rutiner för incidentrapportering
- Chefsansvar viktigt - behövs motorer för att driva på...
- Två olika kulturer - uppdelat mellan personalavdelningen och säkerhetsfunktionen

Aktiviteter mot bakgrund av #MeToo

- Frågor och svar om hur arbetsgivare ska agera
- Film med Stefan Blomberg
- **Planerade aktiviteter**
- Arbetsrättslig webbsänt seminarium
- Konferens/seminarium om arbetsmiljö och jämställdhet

Incidentrapportering - internt förbättringsarbete

Tumregel:
*Det går tio tillbud
på varje arbetsolycka.*

*Det är de små oönskade händelserna och
tillbuden som ger en fingervisning om var
säkerheten behöver förbättras.*